

WIETNAM

SCENARIUSZ LEKCJI

DOTRZYMUJ
DANEGO SŁOWA

Czas trwania
45 minut

TEMAT

DOTRZYMUJ DANEGO SŁOWA

Zaaranżuj salę do pracy w grupach. Wydrukuj materiały z załączonej płyty. Przygotuj projekcję fragmentów filmu zamieszczonych na płycie. Przed zajęciami zapoznaj się z całym odcinkiem dostępnym na stronie www.kulczykfoundation.org.pl

DLACZEGO WARTO PORUSZYĆ TEN TEMAT

Łatwo coś obiecać, trudniej dotrzymać zobowiązania. Rzucamy słowa na wiatr i nie zastanawiamy się, że nasze słowo jest dla innych czymś, na czym chcą polegać. Szybko zapominamy o tym, co powiedzieliśmy, i nie przejmujemy się, jaką wagę dla innych mają nasze słowa. Inaczej jest, gdy ktoś nam coś obieca. Wtedy „trzymamy go za słowo” i wierzymy, że go dotrzyma. Jeżeli tak się nie stanie, czujemy żal, jesteśmy rozczarowani, mamy pretensje, że zlekceważono nas, nasze potrzeby, zignorowano to, co dla nas jest ważne. Niedotrzymanie słowa niesie określone konsekwencje dla innych ludzi. Czasami decyduje o ich dalszym życiu. Trzeba dbać o to, by młodzi ludzie uczyli się dotrzymywać danego komuś słowa. Trzeba rozwijać w nich przekonanie, że nie można rzucać słów na wiatr.

CĘLE ZAJĘĆ

Może uda się zrobić z uczniami jeden krok, może dwa, a może aż trzy. Zawsze będzie to Wasz wspólny sukces – Twój i Twoich uczniów!

Krok 1 – WIEM: Uczeń wie, jakie są konsekwencje niedotrzymania danego słowa.

Krok 2 – CZUJĘ: Uczeń potrafi określić, jak czuje się osoba, wobec której nie dotrzymano danego słowa.

Krok 3 – POMAGAM: Uczeń wyraża gotowość budowania relacji z innymi ludźmi opartych na szacunku.

WPROWADZENIE DO ZAJĘĆ

Przeczytaj uczniom kartkę z pamiętnika: „Za małą chwilę wyniosę śmieci i wyjdę z psem, tylko coś sprawdzę – obiecałam mamie. Włączyłam komputer, żeby szybko dowiedzieć się, co u moich znajomych z Facebooka. To tylko moment – pomyślałam, rzucę okiem i wyjdę z Foksem. Niech się wybiega... Odpłynęłam w wirtualny świat. Tyle się przecież dzieje! Na ziemię sprowadziło mnie trzaśnięcie drzwi. Ojej! Przypomniałam sobie, przecież miałam wyjść z psem i wyrzucić śmieci! Obiecałam mamie... Mama ma teraz tyle pracy, obiecałam, że jej pomogę. Wyjrzałam z pokoju. Nie było mamy, nie było Foksa, nie było worka ze śmieciami...”

Porozmawiaj z uczniami.

Mogą Ci pomóc następujące pytania:

- Jaką sytuację opisuje bohaterka w swoim pamiętniku?
- Jakie były konsekwencje dla mamy niedotrzymania słowa przez dziewczynkę?
- Co czuła mama, gdy córka nie dotrzymała danego słowa?

Dalszy ciąg scenariusza na stronie 34

WIETNAM: kraj różnorodności

Gdzie smok schodzi do morza

Wietnam to kraj w Azji Południowo-Wschodniej. Jego powierzchnia jest zbliżona do Polski – ok. 331 tys. km². Wietnam leży na Półwyspie Indochińskim i graniczy od zachodu z Kambodżą i Laosem, a od północy z Chinami. Od wschodu oblewają go wody Oceanu Spokojnego. Tam też jest położona część Zatoki Tonkińskiej – zatoka Ha Long.

W tej zatoce zobaczymy mnóstwo skalistych wysepek oraz ostańców krasowych, zwanych mogotami. Ten bajkowy krajobraz dopełniają malownicze statki lub małe bambusowe łódki oraz turkusowy kolor wody. Wszystko otoczone jest lasami, w których znajdują się setki gatunków roślin i zwierząt. Ha Long przyciąga

Czytaj dalej na stronie 34

Dwa oblicza Wietnamu – turystyczny raj, w którym pracują dzieci.

nie tylko Wietnamczyków, ale też rzesze turystów z wielu krajów. Wietnamską nazwę tej zatoki można przetłumaczyć jako „zatoka zstępującego smoka”. Według wierzeń to niebiańskie smoki zeszły na ziemię, by bronić Wietnam przed najeźdźcą. Pluły jadłem i klejnotami, które zamieniały się w wyspy i oddzieliły napastników od lądu. Z wody zaś wynurzyły się skały, o które rozbiły się statki nieprzyjaciela. Miejsce, gdzie na ziemię zeszła smoczyca, nazywano Ha Long. W zatoce pełno pływających wiosek, a w nich szkół dla dzieci. Możemy podejrzewać, jak wygląda życie na wodzie oraz jak pracują rybacy.

Inne oblicze Wietnamu to delta Mekongu. Ta kraina leży w południowo-zachodniej części kraju i zwana jest „ryżowym koszykiem”. To dzięki monsunowej odmianie klimatu i żyznym glebom – madom – można tu zbierać ryż nawet trzy razy w ciągu roku. Oprócz tego zboża uprawia się tam trzcinę cukrową, kokosy, a także łowi ryby. Mekong tworzy tu labirynt kanałów, jezior, a życie mieszkańców jest związane bezpośrednio z wodą. Turystę zachwyci zaś z pewnością mała łódka z płaskim dnem – *sampan* – którą można pływać po kanałach wśród dżungli. Są tu też pływające centra handlowe, w których można kupić soczyste owoce, ryby oraz zjeść obiad.

SAJGON: DWA ŚWIATY TUŻ OBOK SIEBIE

Patrząc na zatłoczone ulice miasta Ho Chi Minh, czyli dawnego Sajgonu, które obecnie liczy ponad 8 milionów mieszkańców, można mieć wątpliwości, czy miejsce to daje szansę nowo przybyłym, czy jest dla nich zagrożeniem. Sajgon otrzymał nową nazwę po zakończonej w 1975 roku wojnie. Warto tu wspomnieć, że działania militarne miały miejsce w latach 1957–1975 i zostały trwałe ślady zarówno w świadomości mieszkańców tego kraju, jak i w krajobrazie. Tony bomb, setki zabitych i rannych, koszmar wojenny, osierocone dzieci oraz inwalidzi to była codzienność.

Czytaj dalej na stronie 35

Wietnamskie miasto to morze ludzi na ulicach.

Wskazówka:

Zwróć uwagę uczniów, że często jest tak, że dajemy komuś słowo, a później łatwo o nim zapominamy i nie wywiązujemy się z niego. Bohaterka obiecała mamie, ale zajęła się czymś innym i obietnicy nie spełniła.

ZAPOWIEDŹ PROJEKCJI FILMU

Wyjaśnij uczniom, że czasami bardzo trudno jest dotrzymać słowa danego komuś. Musimy jednak zawsze zadawać sobie sprawę z tego, że jeżeli ktoś nas o coś bardzo prosi, to zapewne mu zależy na tym, abyśmy dotrzymali danego słowa. Wyjaśnij uczniom, że bohaterką reportażu jest Christina Noble, która przez dużą część dorosłego życia próbuje naprawić to, że nie dotrzymała słowa danego mamie.

PROJEKCJA FILMU

REFLEKSJA PO FILMIE

Bezpośrednio po projekcji porozmawiaj z uczniami. Mogą Ci pomóc np. następujące pytania:

- Dlaczego Christina nie mogła dotrzymać słowa danego umierającej mamie?
- Dlaczego Christina zdecydowała się wyjechać do Wietnamu i założyć fundację Sunshine?

Wskazówka:

Zwróć uwagę, że 10-letnia Christina nie mogła dotrzymać słowa danego matce. W żadnym kraju w świetle prawa, dzieci nie mogą być odpowiedzialne za inne dziecko. Nie mogą być dla niego rodzicami zastępczymi, nie mogą go adoptować, nie mogą ponosić odpowiedzialności

Dalszy ciąg scenariusza na stronie 35

Tradycja miesza się tu z nowoczesnością.

Całe życie tych dzieci toczy się na ulicy.

prawnej za inną osobę. Christina dopiero jako dorosła osoba mogła tak pokierować swoim życiem, by nie tylko dotrzymać słowa danego matce, ale zrobić coś ważnego dla innych ludzi.

ZADANIE

A jeśli dotrzymam słowa...

Podziel uczniów na pary. Rozdaj kartki z początkiem historii zapisanej w pamiętniku ich rówieśniczki: „Za małą chwilkę wyniosę śmieci i wyjdę z psem, tylko coś sprawdzę – obiecałam mamie. Włączyłam komputer, żeby szybko dowiedzieć się, co u moich znajomych z Facebooka. To tylko moment – pomyślałam, rzucę okiem i wyjdę z Foksem. Niech się wybiega... Odpłynęłam w wirtualny świat. Tyle się przecież dzieje!”

Poproś, by dopisali inne zakończenie. Takie, jakie chcą.

ROZMOWA

Zachęć uczniów do udziału w rozmowie. Możesz wykorzystać następujące pytania:

- Czy dotrzymanie danego słowa było trudne?
- Z czego musiała zrezygnować bohaterka, żeby dotrzymać danego słowa?
- W jaki sposób dotrzymanie słowa przez dziewczynkę pomogłoby mamie?

Dalszy ciąg scenariusza na stronie 36

Po zakończeniu konfliktu wielu mieszkańców wsi porzucało swoje domostwa i decydowało się na emigrację do miasta. Problem polegał na tym, że nie umieli się odnaleźć w nowej rzeczywistości, a miasto nie rozwiązywało ich problemów, a wręcz przeciwnie: generowało nowe. Duża część przybyszów trafiała do slumsów, a tam brak opieki medycznej, trudny dostęp do edukacji i życie z dnia na dzień stawały się normą.

Dzisiaj Ho Chi Minh jest największym miastem kraju. Z jednej strony tętni życiem przez całą dobę. To miasto nigdy nie śpi, bo zawsze znajdziemy tu knajpkę, restaurację, gdzie zjemy typowe danie kuchni wietnamskiej. Z drugiej strony zobaczymy tu ludzi śpiących na ulicy, matki z maleńkimi dziećmi, całe rodziny koczujące pod gołym niebem. To ulica jest ich domem. Czy na pewno bezpiecznym?

Często los całej rodziny zależy od pracy dziecka.

TURYSTYKA: SZANSA CZY ZAGROŻENIE?

Turyści uwielbiają Wietnam. To tu działa niezrozumiały dla nich kodeks ruchu drogowego, a właściwie widać jego brak. Stojąc na krawędzi ulicy, przyjezdni słyszą wszystkie odgłosy miasta, klaksony setek skuterów. Gdy próbujesz przedrzeć się na drugą stronę, pamiętaj o podstawowych zasadach. Pierwsza z nich – kto pierwszy, ten lepszy; druga – idź pewnie przed siebie, nie zatrzymuj się. Życie toczy się na ulicy, tu jest fryzjer, tam masażysta, a gdzie indziej bar z sokami.

Czytaj dalej na stronie 36

Czysto, smacznie, wesoło – tego trzeba najbardziej.

Niestety bardzo często handlem zajmują się dzieci, które sprzedają, namawiają, naciągają, a czasami kradną. O każdej porze dnia i nocy spotkamy dziecko, które coś nam oferuje i łamaną angielszczyzną próbuje coś sprzedać. Dlaczego tak się dzieje? Odpowiedź jest prosta. Dziecko wzbudza większą litość i szybciej jesteśmy skłonni od niego coś kupić, bo wydaje nam się, że mu pomagamy. Niestety często za tą działalnością dziecka stoi zorganizowany gang, który zarabia, a dziecko jest tylko narzędziem w jego rękach.

CODZIENNOŚĆ: NADZIEJA W OBLICZU ZAGROŻENIA

Ulica rządzi się swoimi prawami i dzieci szybko je poznają. Wiedzą, jak naciągnąć turystę, co powiedzieć, aby więcej zarobić. Na ulicy liczy się bezwzględność w obliczu braku bezpieczeństwa. To ta rzeczywistość staje się dla najmłodszych domem i wybór między szkołą a możliwością zarobku jest oczywisty. Tu decydują pieniądze. Dzieci często powielają styl życia swoich rodziców i nie widzą szansy na inne, lepsze, spokojniejsze jutro.

Każde dziecko ma swoje marzenia, pasje i talenty. Warto tylko dać im szansę na normalność, na dzieciństwo. Tak właśnie czyni Christina Noble, której organizacja stała się dla dzieci w Wietnamie trampoliną do innego życia. To Christina w 1989 roku założyła Sajgon Children's Foundation, w której dożywia dzieci, leczy je i edukuje. Uruchomiła też domy, w których mogą zamieszkać dzieci bez dachu nad głową. ■

PODSUMOWANIE ZAJĘĆ

Poprowadź uczniów przez następujące etapy:

1. Uświadomienie im ich wiedzy na temat sytuacji drugiego człowieka (**WIEM**);
2. Zwrócenie uwagi na rolę emocjonalnego zrozumienia czyjegoś problemu i utożsamienia się z tą osobą (**CZUJĘ**);
3. Podjęcie decyzji o aktywnej pomocy (**POMAGAM**).

WIEM:

Wyjaśnij uczniom, że jeżeli komuś coś obiecujemy, to musimy zrobić wszystko, żeby słowa dotrzymać. Kiedy coś komuś obiecujemy, ten drugi mówi często: „trzymam cię za słowo”. Czyli wierzy, że dotrzymamy słowa.

CZUJĘ:

Zwróć uwagę uczniów na to, że słowa rzucane na wiatr mogą innych zabołec, mogą wpłynąć na ich sytuację, życie innego człowieka.

POMAGAM:

Rozdaj uczniom karteczki. Niech każdy dokończy następującą myśl: na tej lekcji przekonałem/łam się, że...

Zbierz kartki. Rozpocznij kolejną lekcję od przedstawienia wyników. Zachowaj anonimowość uczniów. Na kolejnej lekcji możecie o tym porozmawiać.

Ośrodek Christiny Noble – posiłek, bezpieczeństwo i zabawa, czyli szansa na dzieciństwo.